

48

રાજ્યમાં શ્રમિકોના લઘુત્તમ વેતન દર

*15/4/2028 શ્રી ગુલાબસિંહ સોમસિંહ ચૌહાણ (લુણાવાડા): માનનીય શ્રમ, કૌશલ્ય વિકાસ અને રોજગાર મંત્રીશ્રી જણાવવા કૃપા કરશે કે.-

પ્રશ્ન
(૧) તા.૩૧-૧૨-૨૦૨૩ની સ્થિતિએ રાજ્યમાં શ્રમિકોના લઘુત્તમ વેતન દર શું છે, અને

જવાબ
(૧) તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતિએ રાજ્યમાં શ્રમિકોના લઘુત્તમ વેતનના દર નીચે મુજબ છે.

અનં	અનુસૂચિત રોજગારી	દૈનિક લઘુત્તમ વેતન(રૂ)		
		શ્રમિકોનો વર્ગ	ઝોન-૧	ઝોન-૨
૧	૪૬ વ્યવસાય માટે(યાદી બિડાણ-૧ થી સામેલ છે)	કુશળ	૪૮૫	૪૮૩
		અર્ધ કુશળ	૪૮૩	૪૭૩
		બિન કુશળ	૪૭૩	૪૬૨
નીચે મુજબની અનુસૂચિત રોજગારી માટે સમગ્ર રાજ્યને એક ઝોન તરીકે ગણવામાં આવેલ છે.				
૨	રેડીમેડ ગારમેન્ટ	રૂ. ૪૦૦ થી ૩૮૩ (પીસ રેટ)		
૩	જરી ઉદ્યોગ			
૪	ઈંટ ઉત્પાદન			
૫	મીઠા ઉદ્યોગ			
૬	તમાકુ અને બીડી બનાવવાનો ઉદ્યોગ			
૭	શીપ બ્રેકિંગ	કુશળ	૪૫૧	
		અર્ધ કુશળ	૪૩૮	
		બિન કુશળ	૪૨૫	
૮	સ્વીપીંગ અને કલીનીંગ	Area-A	૪૭૩	
		Area-B	૪૭૩	
		Area-C	૪૬૨	
૯	અગરબત્તી બનાવવાનો ઉદ્યોગ	કુશળ	૧૧૫	
		અર્ધ કુશળ	૧૦૫	
		બિન કુશળ	૧૦૦	
૧૦	કૃષિ વ્યવસાય	--	૩૭૫	
૧૧	શેરડી કાપણી	--	૪૭૬ (પ્રતિ ટન)	

(૨) ઉક્ત સ્થિતિએ ઉક્ત દરમાં છેલ્લે ક્યારે કેટલો વધારો કરવામાં આવ્યો?

(૨) ઉક્ત સ્થિતિએ ઉક્ત દરોમાં નીચે મુજબનો વધારો કરવામાં આવેલ છે

અનં	અનુસૂચિત રોજગારી	શ્રમિકોનો વર્ગ	દૈનિક દરોમાં કરેલ વધારો રકમ (રૂ)		વધારો કર્યા અંગેના જાહેરનામાંની તારીખ
			ઝોન-૧	ઝોન-૨	

૧	જડ વ્યવસાય માટે (યાદી બિડાણ-૧ થી સામેલ છે)	કુશળ	૧૮૧	૧૭૮	તા.૨૭/૦૩ /૨૦૨૩		
		અર્ધ કુશળ	૧૭૮	૧૭૬			
		બિનકુશળ	૧૭૬	૧૭૩			
નીચે મુજબની અનુસૂચિત રોજગારી માટે સમગ્ર રાજ્યને એક ઝોન તરીકે ગણવામાં આવેલ છે.							
૨	રેડીમેડ ગારમેન્ટ	કેટેગરી -૧ થી કેટેગરી-૫	૧૪૯.૭૦ થી ૧૪૦.૫૦	તા.૦૨/૦૧/૨૦૨૦			
૩	જરી ઉદ્યોગ	કુશળ	૧૫૩.૮૦				
		અર્ધ કુશળ	૧૪૭.૧૦				
		બિનકુશળ	૧૪૧.૫૦				
૪	મીઠા ઉદ્યોગ	કુશળ	૧૪૯.૫૦				
		અર્ધ કુશળ	૧૪૨.૧૦				
		બિનકુશળ	૧૩૫.૪૦				
૫	તમાકુ અને બીડી બનાવવાનો ઉદ્યોગ	-	૧૫૪.૩૦ થી ૧૪૩.૮૦				
૬	ઈંટ ઉત્પાદન	-	૧૫૫.૯૦ થી ૧૩૪.૧૦			તા. ૦૫/૧૦/૨૦૨૧	
૭	શીપ બ્રેડિંગ	કુશળ	૧૭૫			તા.૦૫/૦૯/૨૦૨૨	
		અર્ધ કુશળ	૧૭૨				
		બિનકુશળ	૧૬૯				
૮	સ્વીપીંગ અને ક્લીનીંગ	Area-A	૨૩૨	તા.૦૧/૦૪/૨૦૨૩			
		Area-B	૨૩૪				
		Area-C	૨૨૫				
૯	અગરબત્તી બનાવવાનો ઉદ્યોગ	કુશળ	૧૫	તા.૧૪/૦૯/૨૦૦૯			
		અર્ધ કુશળ	૪૦				
		બિનકુશળ	૪૫				
૧૦	કૃષિ વ્યવસાય	--	૯૦	તા.૩૦/૦૩/૨૦૨૧			
૧૧	શેરડી કાપણી અને ભરણી	--	૨૩૮ (પ્રતિ ટન)	તા.૨૭/૦૩/૨૦૨૩			

બિડાણ-૧

લઘુત્તમ વેતન અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ જાહેર કરવામાં આવેલ અનુસૂચિત રોજગારી

અનુસૂચિત રોજગારી(વ્યવસાય)નું નામ (યાદી)

ભાગ - ૧

૧	ઓટોમોબાઇલ રીપેરીંગ, વર્કશોપ અને ગેરેજમાંનો રોજગાર
૨	બેકરી ઉદ્યોગ
૩	બોબીન વ્યવસાય
૪	હાડકાનો ભૂકો બનાવવાનો વ્યવસાય
૫	સીમેન્ટ પ્રિસ્ટ્રેસ્ટની બનાવટનો વ્યવસાય
૬	રસ્તાઓના બાંધકામ કે નિભાવ કરવાની કે બાંધકામ અને મકાન જાળવણીનો વ્યવસાય
૭	કોટન જીર્નીંગ અને કોટન પ્રેસીંગ નો વ્યવસાય
૮	તબીબી વ્યવસાય ક્લીનિક અથવા પેથોલોજીકલ પ્રયોગશાળા, (હોસ્પિટલ અને નર્સિંગ હોમ સીવાય)
૯	શારકામ અને પાતાળકૂવા વ્યવસાય
૧૦	ઇલેક્ટ્રોનીક્સ ઉદ્યોગ અને સંબંધિત અથવા આનુશાંગિક ઉદ્યોગ
૧૧	ફિલ્મ નિર્માણ, વિતરણ અને પ્રદર્શનના રોજગાર સહિત ફિલ્મ ઉદ્યોગમાંનો રોજગાર
૧૨	મલ્સ્ય ઉદ્યોગનો વ્યવસાય
૧૩	ફોરેસ્ટ્રી અને ટીમ્બર ઓપરેશનનો વ્યવસાય.
૧૪	હોઝીયરી ઉદ્યોગનો વ્યવસાય
૧૫	હોસ્પિટલ અને નર્સિંગહોમનો વ્યવસાય
૧૬	૫૦ કરતાં ઓછા શ્રમયોગીઓને કામે રાખતી ઔદ્યોગિક એન્જિનિયરિંગ સંસ્થાઓ (ઓટો મોબાઇલ રીપેરીંગ વર્કશોપો અને ગેરેજો સીવાયના)
૧૭	૫૦ કરતાં વધુ શ્રમયોગીઓને કામે રાખતી ઔદ્યોગિક એન્જિનિયરિંગ સંસ્થાઓ (ઓટો મોબાઇલ રીપેરીંગ વર્કશોપો અને ગેરેજો સીવાયના)
૧૮	ખાંડસરી ઉદ્યોગ
૧૯	મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિ. ૧૯૪૯ હેઠળ રચાયેલ કોઈપણ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ના કોઈ સ્થાનિક સત્તા મંડળ હેઠળનો રોજગાર
૨૦	ગુજરાત નગરપાલિકા અધિ. ૧૯૬૩ હેઠળ રચાયેલ કોઈપણ નગરપાલિકામાંના સ્થાનિક સત્તા મંડળ હેઠળનો રોજગાર
૨૧	ગુજરાત પંચાયત અધિ. ૧૯૯૩ હેઠળ રચાયેલ કોઈ ગ્રામપંચાયતમાંના કોઈ સ્થાનિક સત્તા મંડળ હેઠળનો રોજગાર
૨૨	કારખાના ધારાની કલમ ૨ (કે) હેઠળ વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણે જેમા "ઉત્પાદન પ્રક્રિયા" કરવામા આવતી હોય અને અધિ. ની અનુસુચિના ભાગ-૧ અને ૨ હેઠળની કોઈ પણ નોંધ હેઠળ સમાવેશ કરવામા આવ્યો ન હોય તેવી કોઈ પણ ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાંનો રોજગાર
૨૩	ઓઈલ મીલ ઉદ્યોગ.
૨૪	પેટ્રોલ અને ડીઝલ પંપ ઉદ્યોગ.
૨૫	ફાર્માસ્યુટીકલ ઉદ્યોગ
૨૬	પ્લાસ્ટીક ઉદ્યોગ
૨૭	પોટરી ઉદ્યોગ.
૨૮	પાવરલુમ ઉદ્યોગ

૨૯	પ્રિવિર્વીંગ ટેક્ષટાઈલ પ્રોસેસીંગ ઉદ્યોગ
૩૦	પ્રિન્ટીંગપ્રેસ, લેટરપ્રેસ, લીથોપ્રેસ તેમજ બાઈન્ડિંગ ઉદ્યોગ
૩૧	પબ્લીક મોટર ટ્રાન્સપોર્ટ ઉદ્યોગ
૩૨	કાગળ અને પૂંઠા બનાવવાનો ઉદ્યોગ
૩૩	રહેણાંકની હોટેલ ,રેસ્ટોરન્ટ અથવા ભોજનાલયનો વ્યવસાય
૩૪	રાઈસમીલ, ફ્લોરમીલ અથવા દાલમીલમાનો રોજગાર
૩૫	છાપરાના નળીયા બનાવવાનો વ્યવસાય
૩૬	રબ્બર ઉદ્યોગ
૩૭	સાબુ ઉદ્યોગ
૩૮	પત્થર ફોડવાના અથવા પત્થરનો ભુક્કો કરવાના ઉદ્યોગમાનો રોજગાર
૩૯	ખાંડ ઉદ્યોગ
૪૦	ચર્મ ઉદ્યોગ
૪૧	તમાકુની પ્રક્રિયા માટેનો વ્યવસાય
૪૨	ગરમ ગાલીચા તથા શાલ બનાવવાનો વ્યવસાય
૪૩	દુકાન અને વાણીજ્ય સંસ્થાનો વ્યવસાય
૪૪	અનુદાન ન મેળવતી ખાનગી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં કામ કરતા બિનશૈક્ષણિક કર્મચારોઓ માટેની રોજગારી
૪૫	ખાનગી સલામતી રક્ષક સેવામાંનો રોજગાર
૪૬	ઝરદોસી કામમાંનો રોજગાર.